

Betad skog

Definition.

Betespräglade områden med äldre, extensivt nyttjade barr- och blandskogsbestånd som uppkommit genom naturlig föryngring. Områdena har under beståndens uppväxt och mognad utan längre uppehåll betats åtminstone in på 1960-talet av hästar, nötkreatur, får eller getter. Biotopen har en långvarig kontinuitet som trädbevuxet bestånd.

Kännetecken.

Ofta äldre skog som genom bete och plockhuggning fått en skiktad och olikåldrig beståndsstruktur med inslag av typiska gläntor. Ibland finns det gott om stora myrstackar och i gläntorna finns ofta kärlväxter som indikerar artrik gräsmark, till exempel stagg, ängsvädd, kattfot och blodrot. Långa trädkronor och granar med grenar nära stambasen som går i backen (kjolgranar) är vanliga inslag i denna biotop. Generellt sett hör biotopen hemma på utmarkerna, men även då bestånd som uppfyller definitionen förekommer på inägomark ska den registreras som betad skog. Med nyckelord kan man då ange att det handlar om inägomark. Jämför med biotopen Hagmark. Observera att även yngre bestånd utan trädkontinuitet kan vara intressanta, till exempel tidigare slättermarker eller naturbetesmarker som växer igen. Naturvärdena återfinns då i marken, framför allt bland svampar och kärlväxter. Sådana marker bör i första hand registreras som hagmarker, alternativt lövängar.

Betad skog kan vara svår att lokalisera, men ofta ser bestånden glesare ut än andra bestånd i flygbilder. Sedan 1996 finns dock så kallade blockkartor som ajourhålls av lantbruksenheten på länsstyrelsen. Dessa redovisar vilka skiften brukaren sökt miljöstödd för, bland annat för skogsbete. Genom att använda kartans jordbruksskiften (s.k. block) tillsammans med ekonomiska kartans utbredning av barrskog kan man hitta många tänkbara objekt. Mer information kan eventuellt hämtas i ängs- och hagmarksinventeringen och i ÖSI-materialet. Efter en sista kontroll i flygbild eller ortofoto avgörs om beståndet är värt att besöka.

Signalarter.

Granbarkgnagare, bronsbjon, barrpraktbagge, garnlav, sotlav, nästlav, gammelgranslav, fjälltaggsvampar, sotrisika, lökspindelskivlingar, taggsvampar, luddticka, violgubbe, ädelsoppar, jordstjärnor. Se också boken Signalarter, sid. 25 (Skogsstyrelsen 2000).

Andra namn.

Skogsbete, betad bondskog.